תת"ע (נצרת) 13263-11-22 – שביט צפורה גור נ' מדינת ישראל

תת"ע (נצרת) 13263-11-22 - שביט צפורה גור נ' מדינת ישראלשלום נצרת
תת"ע (נצרת) 13263-11-22
שביט צפורה גור
נ ג ד
מדינת ישראל
בית משפט השלום בשבתו כבית משפט לתעבורה בנוף הגליל-נצרת
[14.09.2025]
כבוד השופטת ג'ידא נ. עספור שאהין
החלטה
1. בפני בקשה להטלת הוצאות ופיצוי בהתאם לסעיף 80 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: "החוק העונשין").
הרקע העובדתי
2. כנגד המבקשת (להלן גם :"הנאשמת"), נרשמה ביום 22.05.2022, הודעת תשלום קנס (להלן: "הדוח"), בגין עבירה של עקיפה בדרך לא פנויה, שנאכפה ע"י שומרי הדרך, לפי תקנה 47(ד) לתקנות התעבורה.
דיון ההקראה היה קבוע ליום 02.01.23 ונדחה על ידי בית המשפט ליום 13.06.23. ביום 28.04.23, המבקשת שלחה בקשה לדחיית מועד הדיון, בית המשפט נענה לבקשתה ודחה את הדיון ליום 26.09.23, לאחר מכן בשל אילוצי בית המשפט נדחה ליום 08.10.23. ביום 21.09.23 המבקשת שלחה בקשה לדחיית מועד הדיון ובית המשפט נעתר לבקשתה ודחה ליום 04.06.24.
ביום 23.05.24, המבקשת שלחה בקשה לדחיית התביעה על הסף כיוון שהרכב נשוא דו"ח המשטרה אינו הרכב השייך שלה וצירפה את רישיון הרכב שבבעלותה לראייה.
ביום 26.05.24 ניתנה החלטה שהבקשה תידון בפתח הדיון הקבוע. ביום 26.05.24 המבקשת הגישה בקשה כי בשל מצב רפואי לא תוכל להתייצב ביום הדיון הקבוע, ולאחר שנתבקשה על ידי בית המשפט לצרף תיעוד רפואי וצירפה, הדיון נדחה ליום 08.09.24.

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©

ביום 07.07.24 שלחה המבקשת בקשה להורות למאשימה לבדוק את טענותיה בדבר לוחית הרישוי וכי הרכב נשוא הדוח אינו שייך לה. בשל כך הורה בית המשפט למאשימה להגיש תגובתה תוך 14 ימים. המשיבה לא הגישה תגובתה ובשל כך שלחה המבקשת בקשה נוספת ביום 26.07.24 לדחות את התביעה על הסף ובקשה פיצוי בסך 5000 ₪ על ההתעסקות בדבר.
ביום 01.08.24 המשיבה הגישה הודעה על חזרה מאישום וכי לאחר בחינת טענות הנאשמת, המשיבה החליטה לחזור בה מאישום בתיק זה בטרם הקראה, וביקשה לסגור את התיק. בית המשפט נתן החלטה על ביטול כתב האישום בטרם הקראה, בהתאם לסעיף 94 לחסד"פ.
ביום 08.08.24 הוגשה הבקשה שלפניי.
הבקשה וטענות הצדדים
3. המבקשת טוענת לפיצוי כספי בסך של 20,000 ₪. לשיטתה, יכלה המשיבה לחזור בה מהאישום כבר באפריל 2024 אך זו לא עשתה זאת כיוון ולא הגישה את תגובתה לבקשת בית המשפט. המבקשת מציינת פגיעה באפשרויות תעסוקתה ופרנסתה. בעקבות הדו"ח הייתה התנגדות מהמשטרה להצטרפותה ל"אגד". בנוסף, התעסקותה בקבלת חומרי התביעה, חוסר האפשרות לדבר ישירות עם גורמי התביעה בתיק, התעלמות מפנייתה באפריל 2024, הדאגה לאישור רפואי לצורך דחיית הדיון ועוד.
ביום 06.11.24 המשיבה התנגדה לבקשה וטענה כי פעלה כנדרש ממנה וכתב האישום בוטל בטרם הקראה ואף מבלי שהתקיים דיון אליו המבקשת נדרשה להתייצב. בנוסף, היו מספר ניסיונות ליצור קשר טלפוני עם המבקשת אך ללא מענה, כאשר המבקשת לא פנתה למשיבה בדרכי ההתקשרות המפורסמים באינטרנט כגון מייל, פקס ומענה טלפוני. ועוד, המבקשת הגישה מספר בקשות לדחיית הדיון. בתאריך 23.5.24 הוגשה בקשה לביטול כתב האישום שלא הגיעה לידי המשיבה, ביום 7.7 בקשה נוספת וביום 1.8.24, לאחר שנודע למשיבה על הבקשה הודיעה מידית על ביטול כתב האישום בטרם הקראה. המבקשת לא התייצבה לאף דיון בבית המשפט, לא נגרמו לה הוצאות כלשהן ולעניין הימנעותה מהצטרפות לעבודה בחברת אגד והמחירים הכלכליים בגין זה לא צורף כל נספח לתמוך בטענה זו.
ביום 03.12.24 בתשובת המבקשת לתגובה היא התייחסה לנסיבות דחיית הדיונים כנ"ל. לעניין הפנייה בדרכי ההתקשרות הקיימים, היא טענה כי ניסיונותיה נבלמו. וכן, אי תגובת המשיבה בכפוף לזמן שקבע בית המשפט מלמד כי המשיבה כלל לא כיבדה את זמנה של המבקשת ושל בית המשפט דבר אשר התיש את המבקשת. איתור התקלה בשלב מוקדם ככל האפשר היה מפחית מהנזקים שנגרמו למבקשת - בזבוז הזמן, עיכוב רישיון המבקשת באגד והנסיעה לשווא שהייתה מתוכננת לדיון. היא צירפה מסמכים וטענה כי תיק זה הוא אחד משלושת הגורמים שעיכבו את מתן רישיונה באגד, שהיה בו לשפר מצבה התעסוקתי והכלכלי. על כן, דין בקשתה להתקבל.

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©

בדיון מיום 09.04.25, המבקשת טענה כי ב"כ המאשימה ביטלה את האישום ולא את הקנס, ובכך עיכבה חודשים תעודת יושר כתנאי לקבלת רישיון אוטובוס, כשהיא בהמתנה שנתיים מאוחר יותר. ביטול הקנס היה רק לאחר החלטת בית משפט. המבקשת סובלת ממוגבלות ובמובן התעסוקתי היה ברישיון האוטובוס להעניק לה יתרון תעסוקתי ופתרון כספי, כאשר פיצוי בסך של 20,000 ₪ לא יפצה על הפסד ההכנסה והטרחה.
מנגד, ב"כ המשיבה טענה כי המדובר בדו"ח שנסגר מחוסר אשמה. משמע שגם הדו"ח וגם הקנס בוטלו. העיכוב היה אצל המבקשת ו/או בא כוחה בקבלת החומר ולא תלוי במשיבה ועל כן עתרה לדחות את הבקשה.
בהמשך לדיון, המבקשת הגישה בקשה ועתרה להוצאות גם בגין הגעתה לדיון בבית משפט וטענה כי מצופה מהמשטרה כרשות אוכפת חוק לתת שירות לאזרח.
דיון והכרעה
4. בקשת המבקשת לקבלת פיצוי נסמכת על סעיף 80 לחוק העונשין, התשל"ז- 1977 הקובע כי נאשם שזוכה או שכתב אישום בעניינו בוטל בהתאם לסעיף 94(ב) לחוק סדר הדין הפלילי, רשאי לעתור להשבת הוצאות הגנתו או לפיצוי בגין מעצרו או מאסרו, וזאת מכח 2 עילות מזכות: האחת, עניינה, העדר יסוד לאשמה והשנייה עניינה הוכחת קיומן של "נסיבות אחרות המצדיקות זאת".
מטרת ההוראה לאזן בין אינטרס הנאשם, שהעמדתו לדין נמצאה כבלתי מוצדקת לבין האינטרס הציבורי בשמירת תקציב המדינה ובמניעת הרתעת יתר מפני הגשת כתבי אישום.
כאשר, אפילו מתקיימות שתי העילות, אין בית המשפט מחויב לפסוק הוצאות או פיצויים, אלא סמכותו היא סמכות רשות.
העילה הראשונה - היעדר יסוד לאשמה: מדובר בעילה צרה מאוד, אשר ניתן יהיה להיכנס לגדרה מקום בו התנהלות המאשימה הינה חסרת תום לב, זדונית או בלתי סבירה באופן מהותי. (אפנה לרע"פ 4121/09 עו"ד רותם שגיא נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 02.03.11), ע"פ 5097/10 גל (אשר) בוגנים נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 15.01.13)).
העילה השנייה- נסיבות אחרות המצדיקות זאת: מטרת העילה להרחיב את מסגרת המקרים בהם יינתן פיצוי לנאשם שזוכה, כאשר לבית משפט שיקול דעת רחב לעניין פיצוי ושיפוי. עם זאת, על בית המשפט להפעיל את שיקול דעתו ולאזן בין מכלול השיקולים הניצבים בפניו, ובהם מחד הגנה על זכויות הנאשם והצורך לפצותו בגין הפגיעה בו עקב האישום, אל מול האינטרס הציבורי שבהעמדת עבריינים לדין בהתקיים ראיות מספיקות לאישום, בלא הרתעת יתר של התביעה, כאשר לעולם הסמכות ברשות, כאמור.

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©

בע"פ 4466/98 ראמי דבש נ' מדינת ישראל (מיום 22.01.22) נקבעו שלוש קטגוריות של נסיבות שיש לבחנן בטרם תתקבל החלטה בבקשה לפסיקת הוצאות: נסיבות שעניינן הליכי המשפט בכללם, אופי זיכויו של הנאשם ונסיבותיו האישיות של הנאשם החיצוניות למשפט.
אוסיף ואפנה גם ל- ע"פ 1382/00 עמית בן ארויה נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 06.06.02) בית משפט העליון התייחס לשאלת פסיקת הוצאות בעבירות תעבורה וקבע כי ככלל ובהיעדר נסיבות חריגות, כגון התרשלות של ממש מצד התביעה, לא ישופה הנאשם בגין הוצאותיו. לעומת זאת, נקבע שאם התברר שהנאשם לא היה מי שביצע את העבירה, והוא הועמד לדין ברשלנות או בשל טעות טכנית או בירוקרטית, כי אז ניתן להניח שככלל, ובכפוף לנסיבותיו של כל מקרה, יזכה הוא בשיפוי בגין הוצאות הגנתו.
ומכאן לעניינו
5. אקדים כי אכן כתב האישום בוטל בטרם תשובת הנאשמת לאישום אם כי בפועל הביטול הוא נוכח מסמכים אשר הוצגו מטעמה בפני המשיבה, בהם יש כדי לבסס את חפותה.
6. לאחר ששקלתי את טענות הצדדים ולאחר שעיינתי בחומרים שהונחו לפניי, החלטתי לדחות את הבקשה, מהנימוקים שלהלן:
7. אין זה מצב קיצוני של אי סבירות בולטת בהתנהלות המשיבה ואינני מקבלת טענת המבקשת באשר לעיכוב במתן תגובה לבקשה ככזה, כאשר המבקשת לא נאלצה להגיע לאף דיון, מלבד הדיון בבקשתה לפסיקת פיצוי. מטיעוני המבקשת, פרט לפגיעה בתעסוקתה וכך אתייחס בהמשך, לא פורטו ההוצאות, תוך ביסוס כמתחייב, שנגרמו לה מניהול ההליך הקצר שהסתיים עוד בטרם נדרשה להגיע לדיון הקראה.
לעניין הפגיעה בפרנסתה ובאפשרות תעסוקתה, לפי המסמכים שצירפה המבקשת אין לקבוע כי הדו"ח נשוא ההליך הוא שגרם לעיכוב בקבלת רישיון הנהיגה לאוטובוס, ואף המבקשת הסכימה בבקשתה כי הדו"ח הוא אחד מתוך 3 שגרמו לעיכוב. יתרה מזאת, מעיון בנספחים H, I1 ו-2, Jלתשובת המבקשת מיום 03.12.24 עולה כי דווקא עניינו של דו"ח אחר מיום 15.06.20, שצבר פיגורים ושטרם הוסדר בו התשלום הוא הסיבה לכך שתעודת היושר אינה תקינה (ראה מכתב מפנ"א מיום 11.08.24 למבקשת (נספח I)). בנוסף, נספח Jמלמד כי אין שם כל התייחסות לדו"ח נשוא הליך זה (או שמא נפלה טעות כפולה הן במספר הדו"ח והן במועד ביצוע העבירה בפרטי "תיק ממתין מס' 3" בנספח Jהנ"ל). על כן, אף ללא פתיחת תיק זה, עיכוב רישיון המבקשת היה בשל גורמים אחרים.
8. ערה אני כי התנהלות המאשימה היתה לקויה. תובע היה צריך, בעת ניסוח כתב האישום ובחינת רצף הנתונים להגיע למסקנה כי אין להגיש כתב אישום בהליך זה, שכן הוא מייחס העבירה לרכב המבקשת בשל טעות, כאשר הראיות בתיק התביעה הצביעו על רכב אחר עם מספר רישוי אחר (אפנה לתמונת מספר הרכב המצולמת ותע"צ הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים והסרטון). משמע, הביטול נעוץ בהיעדר ראיות לביסוס כתב האישום היינו היעדר אשמה.
יחד עם זאת, באיזון הראוי בין כלל האינטרסים המתנגשים ובשים לב ל; שלב המקדמי בו התגבשה החלטת המאשימה לביטול כתב האישום, חשיבות האינטרס הציבורי לא להרפות את ידי המדינה מחשש לחיובי בפיצוי בביצוע מלאכתה נאמנה, עומסי העבודה בהן נתונות לשכות תביעות התעבורה במדינה (וזאת מבלי להמעיט בחשיבות איזון מעמד הפרט אל מול מעמד המדינה), כאשר במקרה שלפניי, שיקול דעת הרשות הוביל לקבלת החלטה על ביטול כ"א, שניתנה מיד לאחר שבחנה את עמדתה בשנית, ולא גרמה להתנהלות וטרחה מיותרים מעבר למבקשת, ובהעדר כל אסמכתא לביסוס ההוצאות הנטענות מאז העלאת הטענה באפריל 2024 ועד הביטול באוגוסט 2024, לא מצאתי מקום לקבל את הבקשה.
9. לאור כל האמור, הבקשה נדחית.
זכות ערעור כחוק.
להעביר לצדדים.
ניתנה היום, כ"א אלול תשפ"ה, 14 ספטמבר 2025, בהעדר הצדדים.

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©